мова як іноземна у фокусі інновацій: від досвіду до впровадження : зб. матеріалів циклу міжнар. наук.-практ. сем. Львів, 2019. С. 116 – 120.

6. Швець Г. Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей : монографія. Київ : Фенікс, 2019. 529 с.

Морозова М. В.,
аспірантка кафедри педагогіки,
викладач кафедри романо-германської філології,
Державний заклад “Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка”, м. Старобільськ

УДК 371.3

Морозова М. В. Інтерактивне навчання у сучасній освіті. *Роль інновацій як чинника розвитку освітнього простору* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 26 березня 2021 р). Дніпро : Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 13 – 15.

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Сьогодні тенденції розвитку української системи освіти вимагають змін у навчальному процесі, а саме перехід від традиційного до інтерактивного навчання. Сучасний рівень розвитку освіти потребує оновлення тактик і стратегій навчання, зміну методів і форм освітнього процесу, реалізацію інтерактивних ролей викладача, наближення вивчаємого матеріалу до реального життя, пошук шляхів вирішення виникаючих проблем в оволодінні навичок іншомовного спілкування, а також застосування інтерактивних засобів, форм і методів із майбутніми вчителями іноземних мов у закладах вищої освіти.

Українська дослідниця О. Пометун визначає інтерактивне навчання як організацію вчителем за допомогою певної системи способів, прийомів, методів освітнього процесу, заснованого на суб’єкт-суб’єктних стосунках педагога й учня, багатосторонній комунікації, конструюванні знань учнем, використанні самооцінки та зворотного зв’язку, постійній активності учня [6, с. 7].

Інтерактивна освіта відбувається в умовах розвитку нових технологій, інтерактивних методів взаємодії людини з навколишнім технічним і соціальним середовищем, нових вимог до особистості, що пред’являються ринком праці та державно-громадським замовленням на освіченість і професіоналізм. Одним із головних характеристик такої освіти є інтерактивність [2, с. 3].

Інтерактивність властива сучасному суспільству і різним видів взаємодії в соціальних та інформаційних системах завдяки масовому поширенню інформаційних та мультимедійних технологій, підвищенню інтелектуальності систем і технологій, новим культурним укладам, сформованим на основі різноманітних методів і прийомів обробки і аналізу інформації, що використовуються як в професійній, так і в особистісній сферах. Людина

знаходиться в центрі всіляких інтерактивних взаємодій, ініціатором яких вона найчастіше сама і є. Навколо людини виникає інтерактивне середовище, яке в залежності від технологічного розвитку суспільства і гуманітарного знання стає соціальним, комунікативним, освітнім, предметно-розвиваючим, що визначає характер взаємодії та можливості для спілкування та діяльності суб’єктів цього середовища [3, с. 2].

Поняття “інтерактивність” (“*interaction”*) прийшло до нас з англійської мови. У повному англо-російському російсько-англійському словнику В. Мюллера дається визначення таким поняттям:

– *act* (іменник) – справа, вчинок;

– *interact* (дієслово) – перебувати у взаємодії, діяти один на одного, взаємодіяти;

– *interaction* (іменник) – взаємодія;

– *interactive* (прикметник) – інтерактивний [4, с. 457].

Лінгвістичне тлумачення слова “інтерактивність” у словнику української мови свідчить: “ІНТЕРАКТИВНІСТЬ, -ності, ж. 1. Властивість за знач. інтерактивний. Здатність взаємодіяти або знаходитися а режимі діалогу з ким-небудь (людиною) або з чим-небудь (наприклад, комп’ютером). 2. У системах обробки інформації – характеристика системи або режиму роботи, для яких притаманним є відгук на команди, що вводить оператор” [7].

Зауважимо, що поняття “інтерактивність” визначається у багатьох працях як міждисциплінарне поняття, тому є об’єктом наукового дослідження лінгвістів, педагогів, методистів, митців, дизайнерів, культурологів, програмістів, соціологів та ін.

В українській школі інтерактивні підходи до навчання почали використовувати на початку XX сторіччя. Ми погоджуємося з думкою С. Сисоєвої, що інтерактивність є центральним моментом у соціальному аспекті освіти, і сама по собі повинна бути первинною метою будь-якого освітнього процесу, тим зворотнім зв’язком між учнем і викладачем, який необхідний для того, щоб освіта розвивалася і покращилася [5, с. 9].

Л. Варга пропонує такі види інтерактивності в навчальному процесі:

– інтерактивність зворотного зв’язку (уможливлює формулювання запитань, одержання відповіді або контроль процесу засвоєння навчального матеріалу);

– часова інтерактивність (дає змогу самостійно визначати початок і тривалість процесу навчання, а також темп та швидкість засвоєння навчального матеріалу);

– порядкова інтерактивність (допомагає студентові вільно обирати черговість використання фрагментів інформації);

– змістова інтерактивність (дає студентові змогу змінювати, доповнювати або зменшувати обсяги інформації);

– творча інтерактивність (виявляється у створенні студентами продуктів креативної діяльності – веб-проекту, веб-сайту, електронних тестів, вправ тощо) [1, с. 45].

Таким чином, інтерактивне навчання у сучасній освіті є одним із провідних напрямків активного соціально-психологічного навчання. Воно відповідає психологічних особливостям учням та його педагогічним закономірностям навчання.

Список використаних джерел

1. Варга Л. І. Формування комунікативної культури майбутніх учителів засобами інтерактивних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / ДЗВО “Університет менеджменту освіти”. Київ, 2017. 298 с.

2. Махотин Д. А. Дидактический анализ отношений в интерактивном образовании. *Интерактивное образование*. Москва : ООО “А-Приор”, 2018. № 1 – 2. С. 2 – 5.

3. Махотин Д. А. Интерактивное образование: понятийное поле междисциплинарного исследования. *Интерактивное образование*. Москва : ООО “А-Приор”, 2017. № 1. С. 2 – 4.

4. Мюллер В. К. Полный англо-русский русско-английский словарь. 300 000 слов и выражений. Москва : Эксмо, 2013. 1328 с.

5. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навчально-методичний посібник / НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ : ВД “ЕКМО”, 2011. 324 с.

6. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ, 2007. 141 с.

7. Словник ua. Портал української мови та культури. URL: https://slovnyk.ua/index.php?swrd=інтерактивність (дата звернення: 25.03.2021).